

„Las mälestuseks olla armastus” – Ovdia Baruchi lugu

* See tunnikava põhineb filmil ja rahvusvahelise holokausti uuringute kooli ning Yad Vashemi (<http://www.yadvashem.org/>) välja töötatud suunistel

Rühma suurus: terve klass

Aeg: poolteist tundi

10–15 min sissejuhatus, 45 min film ja 30 min arutelu

Eesmärgid

- Arutleda holokausti üle ja mälestada holokausti ohvraid;
- vaadata filmi holokausti üle elanud inimese elust;
- arutleda rassismi, inimõiguste rikkumise ja genotsiidi üle;
- arendada arutlemisostust ja kriitilist mõtlemist;
- soodustada inimõiguste austamist ja valmisolekut neid kaitsta.

Materjalid ja ruumid

- Film „Las mälestuseks olla armastus” – Ovdia Baruchi lugu” („„May Your Memory Be Love”: The Story of Ovdia Baruch”), mille on tootnud Yad Vashem ja Jeruusalemma ülikooli (Iisrael) multimeedia õppekeskus;
- videoprojektor või televiisor;
- filmi lõpus arutelu läbiviimiseks sobilik ruum.

Tegevuse läbiviimine

1. Alustage sissejuhatusena 27. jaanuari, holokausti ametliku mälestuspäeva kohta. Küsige õpilastelt, mida nad holokausti kohta teavad (seda võib teha ajurünnakuna, mille tulemused kirjutatakse tahvile võtmesõnadena: juudid, natsid, hävituslaagrid, Auschwitz, rassism jne). Täpsustage, et tänane ülesanne on mälestada holokausti ohvraid, vaadates ühe ellujäänu lugu.
2. Tutvustage loo peategelasi ning vaadake õpilastega koos järele, kus asub Kreekas Salonika. Tutvustage lühidalt linna (suuruselt teine linn Kreekas, juudi kogukond enne Teist maailmasõda 55 200, pärast holokausti 1950 ja praegu 4500). (Põhjalikum Salonika kirjeldus inglise keeles veebilehelt http://www1.yadvashem.org/yv/en/education/learning_environments/salonika/salonika.asp)
3. Näidake filmi.
4. Korraldage arutelu, küsides alljärgnevat küsimusi.
 - Milline oli õpilaste üldmulje filmist? Mis neid filmi vaatamisel üllatas, kui üldse?
 - Kes oli Ovdia Baruch enne holokausti? Paluge õpilastel kirjeldada tema lapsepõlve, pereelu ja kogukonna kombeid. Kuidas mäletab ta sõjajärgset elu?
 - Miks on Ovdia Baruchil raske unustada mälestuspilti rongidest?

- Kuidas kirjeldab Ovadia kohtumist Aliza Tzarfatiga, kellest sai hiljem ta naine?
- Mis oli Ovadia Baruchi jaoks kõige olulisem, kui ta pärast sõda Kreekasse naasis? Kus ta iga päev käis ja miks?
- Miks otsustasid Ovadia ja Aliza asuda elama Palestiina aladele, millest hiljem sai Iisrael? Miks nad ei tahtnud jääda Salonikasse?
- Mida peab Ovadia oma isiklikuks võiduks Natsi-Saksamaa üle? Kas ta soovib kurjategijatele kätte maksta? Kuidas kirjeldab ta oma pärandit?
- Kas oli midagi, millest õpilased aru ei saanud? Selgitage.
- Küsige õpilastelt, mis on rassism ja millised on selle tagajärjed.
- Määratlege antisemitism. Kas nad tunnevad mõnda juudi rahvusest inimest või juudi kultuuri elementi (sõna, laulu, kirjanikku, mälestusmärki jne)?
- Vaadake üle tegevuse alguses esitatud holokausti mõiste. Selgitage, et holokausti peetakse paradigmaks igasuguse inimõiguste rikkumise puhul, alates kõige elementaarsemast õigusest, st õigusest elule. Määratlege genotsiid.
- Selgitage mälestamist. Mida peaksime holokaustist õppima?

Filmi kokkuvõte

1943. aasta märtsis deporteeriti 20-aastane Ovadia Baruch koos perega Kreekast Auschwitz-Birkenausse. Saabumisel saadeti ta pere ja sugulased gaasikambritesse. Ovadia võitles ellujäämise nimel, kuni ta 1945. aasta mais Mauthauseni kontsentratsioonilaagrist vabastati. Auschwitzis kohtus Ovadia Aliza Tzarfatiga, noore juudi naisega oma kodulinnast, ning nende vahel tärkas ebainimlikest oludest hoolimata armastus. Filmis näidatakse nende uskumatut ja liigutavat armastuslugu ja ellujäämist Auschwitzis, imelist taaskohtumist pärast holokausti ning kodu, mille nad koos Iisraeli rajasid.

(Sama taustamaterjal)

Käesolev tunnikava põhineb

- Euroopa Nõukogu koostatud teosel „Compass – Manual for Human Rights Education” (2012. aasta väljaanne) ning selle mälestamist käsitleval peatükil „Rememberance” (lk 572–579);
- organisatsiooni Yad Vashem veebisaidilt pärit õppematerjalidel (www.yadvashem.org);
- Monique Eckmanni tekstil „Exploring the relevance of Holocaust education for human rights education” (http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/1795-relevance-holocaust-education.pdf),

see töötati välja projekti „Vaata tagasi tulevikku” raames, mida rahastab sihtasutus „Mälestamine. Vastutus. Tulevik” (EVZ) inimõiguste õpetamise programmi alusel, ning seda rakendatakse koostöös Eesti haridusministeeriumiga.